

Patologidatabanken

Dansk Selskab for Patologisk Anatomi og Cytologi

Overlæge Mogens Vyberg, ledende overlæge Beth Bjerregaard, ledende overlæge Martin Bak, systemkonsulent Inge Gram & systemkonsulent Henrik Hvolris

I sundhedsvæsenet er elektroniske databaser vigtige redskaber i diagnostik, behandling og forskning, og et fuldt integreret klinisk informationssystem er det ultimative mål. Som det første landsdækkende onlineregister i sundhedsvæsenet blev Patologidatabanken (www.patobank.dk) etableret i 1999, og fra 2005 omfatter det praktisk taget alle patoanatomiske undersøgelser i Danmark. Registeret anvendes til:

- at sikre optimal elektronisk opbevaring, kvalitetssikring og udveksling af patoanatomiske data med henblik på at skabe det bedst mulige, tidstro grundlag for patoanatomiske diagnoser,
- at varetage indberetning til nationale registre, f.eks. Cancerregisteret,
- at stille data til rådighed for kliniske databaser og forskningsprojekter, screeningsprogrammer samt produktions- og resurseplanlægning i sundhedsvæsenet.

Baggrund

Edb til diagnoseregistrering blev indført på de første patologiske afdelinger i 1970, og siden 1999 har man på alle landets patologiske afdelinger anvendt edb til journalføring og i varierende omfang til rekvirering og besvarelse af undersøgelser.

Gennem 1980'erne blev de fleste patologiske afdelinger tilsluttet Kommunedatas såkaldt Røde System (nedlagt i 1999). I 1997 blev B-Datas Patologisystem lanceret og indført på de fleste af landets patologiske afdelinger. I 1999 indførte man i

Patologidatabanken overvåget af systemkonsulenterne.

Københavns og Århus Amt det amerikanske system CoPath. I Fyns Amt anvendes der fortsat et lokalt system.

På initiativ af H:S og med tilslutning fra Amtsrådsforeningen og alle amter blev Patologidatabanken oprettet på H:S Hvidovre Hospital, og alle historiske patoanatomiske data, der forelå i elektronisk form, blev overført hertil.

Funktioner

Patologidatabanken fungerer først og fremmest som et dagligt diagnostisk værktøj for landets 22 patologiske afdelinger. I forbindelse med en undersøgelse hentes der onlineinformationer om alle tidligere patoanatomiske undersøgelser, uanset hvor i landet de er foretaget. Ved afslutning af en undersøgelse lagres alle nye data online i Patologidatabanken. Der registreres årligt godt 900.000 undersøgelser.

I Patologidatabanken sikres en ensartet kvalitet af registrede oplysninger baseret på landsdækkende klassifikationer, jf. »Fællesindhold for basisregistrering af patologisk-anatomiske undersøgelser« (Rapport nr. 5, Sundhedsstyrelsen, 2002), der foreskriver registreringens udformning og omfang, herunder at alle diagnoser kodes efter Snomed-systemet. Udvikling og drift sker i nært samarbejde med Dansk Selskab for Patologisk Anatomi og Cytologi, hvis informatikudvalg er ansvarlig for Snomed-systemets vedligeholdelse.

Til kliniske databaser og forskningsprojekter kan der ansøges om dataudtræk fra Patologidatabanken. Patologidatabanken har siden etableringen leveret data til 12 kliniske databaser. Der er også indledt et samarbejde med kliniske databaser om kvalitetssikring af diagnoser gennem sammenkobling af resultater af aktuelle og tidligere undersøgelser, f.eks. i forbindelse med kræft.

Perspektiver

Der arbejdes på at gøre Patologidatabanken til et administrativt hjælpværktøj i forbindelse med screeningsprogrammer af befolkningen. Databanken vil f.eks. kunne danne grundlag for invitationslister og »diskvalifikationslister« til folkeundersøgelsen mod livmoderhalskræft. Også i forbindelse med etablering af biobanker vil Patologidatabanken blive et vigtigt redskab. Digitalisering af præparater med central lagring vil kunne højne den diagnostiske kvalitet og åbne nye forskningsmuligheder.

Korrespondance: *Mogens Vyberg*, Patologisk Institut, Aalborg Sygehus Nord, DK-9100 Aalborg. E-mail: vyberg@aas.nja.dk

Interessekonflikter: Ingen angivet